

मराठी साप्ताहिक

युवाशक्ती एक्सप्रेस

संपादक : तुषार गायकवाड

रुबिना मुल्ला

कार्यकारी संपादिका
9890879757

वर्ष ७वे

अंक : ११

रविवार, दि. १५ जून ते शनिवार २१ जून २०२५

किंमत रु. १/-

पृष्ठ : ४

पान २

संपादकीय

महानगरपालिका
निवडणुकांच्या...

पान ३

मुंब्रा लोकल
अपघातानंतर..

पान ४

'पापडी नाका
तलावात....

‘बदली डहाणूला, पण नालासोपाऱ्यात कारभार सुरुच; खासगी लोकांच्या माध्यमातून कायदा तोडणारा तलाठी?’

नालासोपारा : महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांनी दिनांक १९ डिसेंबर २०२४ रोजी जारी केलेल्या अधिकृत परिपत्रकात स्पष्टपणे निर्देश दिले होते की, तलाठ्यांनी कोणत्याही परिस्थितीत शासकीय कामकाज खासगी कार्यालयातून करू नये, तसेच खासगी व्यक्तींना शासकीय कामासाठी अधिकृत मदतीस म्हणून नियुक्त करू नये. या आदेशांचे उल्लंघन झाल्यास महाराष्ट्र नागरी सेवा (शास्त व अपील) नियम, १९७९ अन्वये तात्काळ शास्तभंगात्मक कारवाई करण्यात यावी, असे स्पष्ट करण्यात आले होते. मात्र, या आदेशालाही नालासोपारा पूर्व येथील गाव-मौजे निलेमोरे तलाठी

कार्यालयात सरीस पायदळी तुडवले जात असल्याचे धक्कादायक वास्तवसमोर आले आहे. या कार्यालयात खासगी व्यक्ती तलाठ्यांच्या संमतीने शासकीय दस्तऐवज हाताळत आहेत, अर्जदारांकडून अर्ज स्वीकारून, त्यावर सूचनाही देत आहेत. हे कर्मचारी इतक्या अधिकाराने वागत आहेत की अनेक वेळा तेच ‘तलाठी’ असल्याचा समज होईल इतक्या उघडपणे कार्यालय चालवत आहेत. त्यांचा अधिकार तलाठ्यांपेक्षा अधिक असल्याचा भास नागरिकांना होतो, हे विशेष. या सगळ्याहूनही अधिक गंभीर प्रकार म्हणजे अचोळे गावाचे तलाठी, ज्यांची बदली दिनांक

३१ मे २०२५ रोजी डहाणू येथे झाली होती, हे तलाठी कोणताही शासकीय आदेश नसतानाही ४ जून २०२५ रोजी निलेमोरे तलाठी कार्यालयात हजर राहून सरकारी कामकाज करत होते. त्यांचे नवीन पदस्थापन डहाणू येथे आधीच झाले असूनही त्यांनी निलेमोरे कार्यालयात प्रत्यक्ष हजेरी लावून महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम व नागरी सेवा शास्त नियमांचा सरळ भंग केला आहे. विशेष बाब म्हणजे त्या दिवशी त्यांनी स्वतः पदावर नसतानाही निलेमोरे तलाठी कार्यालय हद्दीतील चाळीच्या बांधकामाबाबत MRTP अंतर्गत एक गुन्हा दाखल केला, विशेष म्हणजे

पान नं. २वर

वसईतील ग्रामीण भागाला सुरक्षित सेवा देण्यात महापालिका परिवहन अपयशी!

समाजसेवक एलयास जोसेफ डिसिल्वा यांचे आयुक्तांना निवेदन

प्रतिनिधी-विरार : वसई-विरार महापालिकेने स्वतःची परिवहन सेवा सुरू करताना ग्रामीण परिसरातील प्रवाशांची गरज व सुरक्षितता लक्षात घेतलेली नाही. किंबहुना, महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाचा पर्याय बंद करून महापालिकेने वसई-विरार पश्चिम पट्टीतील हजारो प्रवाशांसमोर अडचण निर्माण करतानाच त्यांच्या जीवितास धोका निर्माण केलेला आहे, अशी संतप्त प्रतिक्रिया समाजसेवक एलयास जोसेफ डिसिल्वा यांनी व्यक्त केली आहे. वसई-विरार पश्चिम पट्टीतील अनेक गावांना रात्री-अपरात्री योग्य व वेळेत सेवा मिळत

नसल्याच्या पार्श्वभूमीवर समाजसेवक एलयास जोसेफ डिसिल्वा यांनी महापालिका आयुक्त अनिलकुमार पवार यांना निवेदन दिले आहे. या निवेदनातून त्यांनी वसई-विरार पश्चिम पट्टीतील गावांना परिवहन सेवा देताना ही सेवा माफक दरातील, दर्जेदार आणि सुरक्षित होईल, यासाठी तातडीने पावले उचललीत, अशा सूचना केल्या आहेत. महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाच्या एसटी बस सेवेऐवजी वसई-विरार महापालिका परिवहन सेवेच्या माध्यमातून महापालिका क्षेत्र आणि परिसरातील प्रवाशांना सेवा देण्याचा निष्पत्ती वसई-

पान नं. ३वर

‘ठेका नाही, परवाना नाही, जबाबदारी नाही – महापालिकेचा कचरा कारभार उघड!’

वसई-विरार शहरात दररोज हजारो टन बांधकाम आणि पाडकाम कचरा निर्माण होत आहे. मात्र वसई-विरार शहर महानगरपालिकेकडे ‘सी अँड डी वेस्ट’ (Construction & Demolition Waste) व्यवस्थापनासाठी कोणतीही ठोस यंत्रणा नाही. या संदर्भात महापालिकेकडे ना अधिकृत ठेका आहे, ना परवानाधारक यंत्रणा, ना जबाबदार अधिकारी नेमले गेले. केंद्र शासनाने २०१६ मध्ये स्पष्टपणे घालून दिलेल्या नियमांची सरीस पायमल्ली करत महापालिका या संपूर्ण प्रक्रियेपासून कर्तव्यशून्य आणि निष्क्रियपणे पळ काढताना दिसते. यामुळे नागरिकांच्या आरोग्याचा आणि पर्यावरणाचा गंभीर खेळ सुरू

आहे. केंद्र शासनाच्या पर्यावरण मंत्रालयाने २९ मार्च २०१६ रोजी ‘Construction and Demolition Waste Management Rule, २०१६’ अधिसूचित केले. या नियमांनुसार प्रत्येक महानगरपालिकेला १३ कचऱ्याच्या व्यवस्थापनासाठी स्वतंत्र यंत्रणा निर्माण करणे, संकलन केंद्र उभारणे, अधिकृत ठेकेदार नेमणे, रिसायक्लिंग युनिट उभारणे, आणि Bulk Waste Generator कडून जबाबदारीची अंमलबजावणी करणे आवश्यक आहे. २० टनपेक्षा अधिक किंवा ३०० घनमीटरपेक्षा अधिक बांधकाम प्रकल्पांना त्यांच्या कडील कचरा अधिकृत पद्धतीने

विल्हेवाट लावणे कायद्यानुसार बंधनकारक आहे. या संपूर्ण व्यवस्थापनाची मुख्य जबाबदारी स्थानिक स्वराज्य संस्थेवर म्हणजेच महानगरपालिकेवर आहे. वसई-विरार महापालिकेने आजतागायत C&D

waste बाबत कोणतीही निविदा काढलेली नाही, कोणत्याही खासगी यंत्रणेला ठेका दिलेला नाही, आणि कोणत्याही विभागाला याबाबत जबाबदारी सोपवलेली नाही. महापालिकेच्या सॉलिड वेस्ट मॅनेजमेंट

विभागाकडे याबाबत कोणतीही स्पष्ट कायद्योजना नाही. नगर अभियंता कार्यालयानेही निविदा प्रक्रियेची सुरुवात केलेली नाही. महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाकडे वसई-विरार शहरातून निर्माण होणाऱ्या १३ कचऱ्याची कोणतीही नियमित नोंद उपलब्ध नाही. ही स्थिती म्हणजे प्रशासनाच्या निष्काळजीपणाचा आणि जबाबदारी टाळण्याचा स्पष्ट नमुना आहे.

Environment (Protection) Act, १९८६, Solid Waste Management Rules, २०१६, तसेच महानगरपालिका अधिनियमानुसार, C&D कचऱ्याची अनधिकृत विल्हेवाट, नद्या-

पान नं. २वर

संपादकीय...

महानगरपालिका निवडणुकांच्या दिशेने...

महाराष्ट्रातील महानगरपालिका आणि स्थानिक स्वराज्य संस्था या निवडणुकीपासून कितीतरी काळापासून दूर ठेवल्या जात आहेत. फडणवीस सरकारच्या काळात या निवडणुकांमध्ये वारंवार उशीर होत असल्याचा इतिहास आहे. कारण कोणतीही असो — कधी जनगणना, कधी आरक्षण, तर कधी न्यायालयीन प्रक्रिया — पण यामागे एक ठोस हेतू दिसतो, तो म्हणजे लोकशाही प्रक्रिया लांबवणे आणि प्रशासकांच्या हातून सत्ता चालवणे. अखेर सर्वोच्च न्यायालयानेच या प्रकारात हस्तक्षेप करत, राज्य सरकारला चार महिन्यांत निवडणुका घेण्याचे आदेश दिले आहेत.

आता राज्य सरकारने महानगरपालिका व नगरपालिकांच्या वॉर्डरचना संदर्भातील नवे आदेश काढले असून, मुंबईच्या २२७ वॉर्डमध्ये वॉर्डनिहाय निवडणुका घेतल्या जातील, तर इतर महानगरपालिकांमध्ये चार सदस्यीय वॉर्ड प्रणाली राहणार आहे. यावरून हे स्पष्ट झाले आहे की, मुंबईसह राज्यातील २९ महानगरपालिकांमध्ये ऑक्टोबर २०२५ पर्यंत निवडणुका होणारच.

निवडणूक आयोगावर लोकांचा विश्वास ढासळला आहे

लोकसभा आणि विधानसभा निवडणुकांनंतर आता महापालिका निवडणुका होत आहेत. याच दरम्यान राहुल गांधींनी भाजपा सरकारच्या निवडणूक घोटाळ्यांचा पर्दाफाश केला. त्यांनी मतदार यादीतील फेरफार, मतदान यंत्रांवरील नियंत्रण, आणि मतचोरीच्या बाबी ठामपणे मांडल्या. त्यानंतर भाजपाचा बचावात्मक सूर वावरण्यास लागला. देवेंद्र फडणवीस यांनी याला उत्तर देणारा लेख लिहिला, पण तो कोणी वाचलाच नाही.

लोकांच्या मनात आता मतदान प्रणालीबद्दल शंका निर्माण झाली आहे. मत दिल्यानंतरही तो कुठे गेला हे ठाऊक नाही, ही भावना लोकांमध्ये खोलवर आहे. म्हणजेच, निवडणूक आयोगावरचा विश्वास उडाला आहे. ज्या लोकांवर जनतेचा जराही विश्वास उरलेला नाही, तेच आता निवडणूक यंत्रणेचे मालक झाले आहेत. हाच लोकशाहीचा अपमान आहे.

वॉर्डरचनेत सरकारची 'मनमानी' — मुंबई, पुणे, नाशिक धोक्यात

आता वॉर्डरचनेच्या बाबतीत सरकार आणि त्यांचे हितसंबंधी स्वतःच्या सोयीनुसार सीमारेषा आखतील, अशी शक्यता आहे. मुंबई, ठाणे, पुणे, नाशिक, नागपूर, छत्रपती संभाजीनगर अशा महत्त्वाच्या महापालिकांमध्ये ही मोडतोड अधिकच होण्याची भीती आहे. वॉर्डरचना जनगणना, लोकसंख्या आणि नैसर्गिक सीमांवर आधारित असल्याचा दावा केला जातो, पण प्रत्यक्षात बिल्डिंगच्या मध्ये वॉर्डरचा जातात, एकाच इमारतीचे दोन वॉर्ड केले जातात, आणि मतदारसंघ फोडले जातात. म्हणजेच लोकशाहीची रचना ही सत्ता मिळवण्यासाठी विकृत केली जाते. ठेकेदाराराज' आणि निवडणुकीत पैसा ओतणे

शहरी विकास मंत्र्यांकडे असलेली महानगरपालिका व मंत्रालयाची सत्ता, म्हणजे जणू काही निवडणूक मशीनच. तीन हजार कोटीचे अवैध टेंडर, त्यातून निर्माण होणारा निवडणुकीचा फंड आणि नगरसेवकांची खरेदी, हे वास्तव सर्वांनाच ज्ञात आहे. मुंबई आणि ठाण्यात भाजपने अशा प्रकारे सत्ता हस्तगत केली हे उघड आहे. विधानसभा निवडणुकांमधून लोकशाहीची हत्या झाली आणि हे राज्य — शिवरायांचा महाराष्ट्र — लज्जास्पद स्थितीत पोहोचला.

लोकशाही वाचवण्यासाठी स्थानिक निवडणुकीत सहभाग आवश्यक

आता मुंबईसह २९ महानगरपालिका, जिल्हा परिषद, नगरपालिका, ग्रामपंचायती आदींच्या निवडणुका होणार आहेत. ही निवडणूक म्हणजे लोकशाहीची खरी कसोटी. कारण, पहिल्याच पावसात पुणे, ठाणे, नाशिक, मुंबईतील लोकांचे दुःख उघड झाले आहे. प्रशासकांच्या कालावधीत लोकांना त्रास आणि अन्याय सहन करावा लागतो. हीच संधी आहे लोकांनी या 'खोट्या' सत्ताधार्यांना पुन्हा घरचा रस्ता दाखवण्याची. मात्र, सत्ताधार्यांचा हेतू स्पष्ट आहे — मराठी माणसाला मुंबईत राजकीय मोहरा बनवणे. मराठी मतांचा फटका पडू नये म्हणूनच निवडणूक लांबवून, वॉर्ड रचना करत मुंबई व महाराष्ट्रावर गुजरातमधल्या सूरत-अहमदाबादच्या ठेकेदारांची सत्ता आणण्याचा डाव रचला जात आहे.

संपवू या 'सूरत ईस्ट इंडिया कंपनी'चा डाव!

या सरकारची शैली, त्यांचा पैसा, निवडणूक यंत्रणा आणि प्रशासकांचे राज्य — हे सगळे मिळून एक नव्या स्वरूपातली ईस्ट इंडिया कंपनी महाराष्ट्रावर लादण्याचा प्रयत्न करत आहेत. ही 'सूरत ईस्ट इंडिया कंपनी' जर रोखायची असेल, तर मुंबईकरांनी, मराठी माणसाने आणि महाराष्ट्राच्या जनतेने एकजुटीने मतदान करून या सत्ताध मंडळींना पुन्हा रोखले पाहिजे. ही फक्त निवडणूक नाही — ही महाराष्ट्राच्या स्वाभिमानाची लढाई आहे.

‘पापडी नाका तलावात... पान नं. ४

अतिक्रमित झाली आहे. महापालिकेने त्या अतिक्रमणावर कारवाई करून तिथे मंदिरासाठी जागा उपलब्ध करून द्यावी, अशी सूचना निवेदनात करण्यात आली आहे.

नागरिकांनी याप्रकरणी त्वरित लक्ष घालण्याची आणि तलावाच्या संरक्षणासाठी प्रभावी उपाययोजना राबवण्याची मागणी केली आहे. तसेच तलावातील सुरू असलेले सर्व काम तातडीने थांबवून भराव काढून टाकण्याचे निर्देश देण्याचे आवाहनही त्यांनी आयुक्तांना केले आहे.

सदर प्रकार थांबवण्यात जर प्रशासन अपयशी ठरले, तर मोठ्या प्रमाणावर जनआंदोलन उभारण्यास आम्ही मागे-पुढे पाहणार नाही, असा स्पष्ट इशारा

वसईत भाजपच्या वतीने... पान नं. ४

राजीव मांजरेकर, विनोदकुमार गुप्ता, अजयजी सहानी, सुलतान इद्रीशी, नईमभाई ईद्रीशी, आम्रपाली खैरनार, सौ. भाग्यश्री पाध्ये, रंजना इंगळे, सौ. उषा खरे, अरुणा खरे, सुवर्णाताई जगताप आदींचा सहभाग होता. या शिबिराला नागरिकांचा मोठा प्रतिसाद मिळाला. प्रा. डी. एन. खरे यांनी शिबिर यशस्वीपणे पार पडल्यानंतर समाधान व्यक्त केले, तसेच प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे डॉ. बाळासाहेब जाधव यांचे विशेष आभार मानले.

‘बदली डहाणूला, ... पान नं. ४

सदर गुन्हा हा तक्रारदाराच्याच विरोधात दाखल केला ज्या तक्रारदाराने चाळीवरती अनधिकृत फ्लोरचे बांधकाम होत असलेबाबत तक्रार केली होती त्याच तक्रारदारावर अनधिकृत बांधकाम केले प्रकरणी आचोळे तलाठी यांनी पदावर नसताना तसेच डहाणू येथे बदली झाली असतानाही MRTP अंतर्गत गुन्हा दाखल केला, जो कायद्याच्या दृष्टीने पूर्णपणे अवैध ठरतो. हे वर्तन त्यांच्या पदाचा सरळ गैरवापर आहे, आणि त्यांनी स्वतःची प्रशासकीय हद्द सोडून दुसऱ्या कार्यालयात जबाबदारी घेणे हे अत्यंत गंभीर गुन्हा मानला जातो. या सर्व प्रक्रियेत अधिक गंभीर बाब म्हणजे नवीन रुजू झालेल्या तलाट्याला या सगळ्याची कल्पना होती का? की त्याला अंधारात ठेवूनच हे सर्व व्यवहार झाले? यावर सध्या कुठलीही अधिकृत प्रतिक्रिया मिळालेली नाही. हा प्रकार केवळ सत्तेचा गैरवापर नव्हे, तर सरकारी व्यवस्थेत चाललेले खुल्या स्वरूपाचे खासगीकरण आहे. स्थानिक नागरिकांनी सांगितले की, ‘आम्ही अर्ज घेऊन जातो तेव्हा खासगी व्यक्तीच आमच्याशी बोलतात. त्यांच्याच सांगण्यानुसार आम्हाला कागदपत्रं सादर करायला लागतात. तलाठी कुठे आहेत, हे विचारलं तर सांगितलं जातं — ‘तेच हे आहेत’. हे कर्मचारी कोणतेही शासकीय पद न सांभाळता दस्तऐवजांवर टिप्पणी करतात, नागरिकांशी व्यवहार करतात आणि तोंडी सूचनाही देतात. हे संपूर्ण कार्यालय आता खासगी कर्मचाऱ्यांच्या अंमलाखाली आले आहे.’ या प्रकारावर महसूल विभागाच्या कोणत्याही वरिष्ठ अधिकार्यांकडून अद्यापही ठोस चौकशी अथवा कार्यवाही झालेली नाही. नाहीतरी तलाठी बदलले, तरी कार्यालय चालवणारी खासगी माणसे तीच राहतात, अशी टीका नागरिक करतात. हे चित्र पाहता शासन आदेश फक्त कागदापुरते उरले आहेत आणि तलाट्यांचे कार्यालय म्हणजेच खासगी व्यक्तीचे दबाव केंद्र बनले आहे. या प्रकारावर जर वेळेत कारवाई झाली नाही, तर भविष्यात दस्तऐवजांचे अपहरण, मालमत्ता हेराफेरी, आणि बनावट दस्तऐवजांच्या माध्यमातून आर्थिक घोटाळ्यांचे दरवाजे उघडे राहतील, असा गंभीर धोका नागरिकांकडून व्यक्त होत आहे. त्यामुळे अचोळेचे संबंधित तलाठी, निलेमोरे कार्यालयातील सर्व खासगी कर्मचारी, आणि या सगळ्यांना पाठबळ देणाऱ्या अधिकार्यांवर तात्काळ चौकशी समिती नेमून कठोर शिस्तभंग व फौजदारी कारवाई करण्याची जोरदार मागणी होत आहे.

'Adarsh Industrial Estate मध्ये... पान नं. ४

नागरिकांकडून करण्यात आले आहेत. त्यामुळे महापालिका व शरें अधिकार्यांचा अशा बांधकामांमध्ये थेट सहभाग असल्याचे स्पष्ट होत आहे. या पार्श्वभूमीवर, सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशांची सरीस पायमल्ली, त्याबाबत कोणतीही कार्यवाही न होणे, आणि अनधिकृत बांधकामांना शासनाच्याच यंत्रणांकडून अप्रत्यक्ष मान्यता मिळणे, हा लोकशाही व्यवस्थेचा घातक नमुना असल्याची तीव्र भावना नागरिकांमध्ये व्यक्त होत आहे. या प्रकारावर उच्चस्तरीय चौकशी होऊन दोषी अधिकार्यांवर कठोर फौजदारी कारवाई करण्यात यावी, अशी मागणी आता नागरिकांमधून जोर धरू लागली आहे. जर प्रशासनाने या गंभीर प्रकाराकडे पुन्हा दुर्लक्ष केले, तर उच्च न्यायालयात लोकहित याचिका दाखल करण्याचा इशाराही काही सामाजिक संघटनांनी दिला आहे. सदर प्रकरणात महानगरपालिकेच्या मुख्यालयातील संबंधित अतिरिक्त आयुक्तांनी उप-आयुक्त, अनधिकृत बांधकाम निर्मूलन कक्ष व पाणीपुरवठा विभागाचे उप-आयुक्त यांना न्यायालयाच्या निकालानुसार आवश्यक ती कारवाई करण्याचे पत्र दि. ७ जानेवारी २०२५ रोजी पाठवले असल्याची नोंद आहे. परंतु त्या पत्राची अंमलबजावणी कोणत्या पातळीवर झाली, याबाबत कोणतीही पारदर्शक माहिती उपलब्ध नाही. महापालिका आणि महावितरण विभागाच्या भूमिकेवर आता सर्वत्र प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले असून, शासन व न्यायालयांनी याची गांभीर्याने दखल घेऊन त्वरित चौकशी आदेश द्यावेत, अशी मागणी सध्या जोर धरू लागली आहे.

‘ठेका नाही, परवाना नाही,... पान नं. १

नाल्यांमध्ये फेक, सार्वजनिक जागांवर ढिगारे टाकणे हे गंभीर स्वरूपाचे पर्यावरणविषयक गुन्हे आहेत. दोषींवर ५,००० ते १,००,००० पर्यंत दंड, तसेच काही प्रकरणांमध्ये गुन्हे दाखल करण्याची तरतूद आहे. मात्र वसई-विरारमध्ये आजपर्यंत एकाही अशा प्रकारच्या गुन्ह्याची नोंद झालेली नाही. ही बाब महापालिकेच्या निष्क्रियतेपेक्षा अधिक म्हणजे संभाव्य संगनमताची शंका निर्माण करते. बांधकाम व्यावसायिकांकडून निर्माण होणारा C&D कचरा अनेकदा खासगी ट्रॅक्टर चालकांकडून गोळा केला जातो आणि नद्यांच्या किनाऱ्यावर, डोंगरांमध्ये, तलावांच्या लगत किंवा सार्वजनिक मालकीच्या जमिनींवर अनधिकृतपणे फेकला जातो. या कचऱ्याच्या वाहतुकीसाठी कोणतीही अधिकृत परवानगी, पर्यावरण मंजूरी, किंवा रिसायक्लिंग व्यवस्था न घेता हा प्रकार वर्षानुवर्षे सुरू आहे. महापालिकेने यावर डोळेझाक केली असून, आजवर कोणतीही कारवाई झालेली नाही. वास्तविकता अशी आहे की, C&D waste व्यवस्थापनासाठी ना ठेका आहे, ना निविदा, ना रिसायक्लिंग यंत्रणा, ना परवाने, ना जबाबदार अधिकारी — आणि ना मागील कारवाईची कोणतीही नोंद. या सार्या प्रकारावरून वसई-विरार महापालिकेने कायद्याची पूर्णपणे पायमल्ली केली असून, पर्यावरण आणि सार्वजनिक हिताला दुय्यम स्थान दिले आहे. शहरात सुरू असलेल्या प्रचंड प्रमाणातील बांधकामामुळे दरवर्षी लाखो टन कचरा निर्माण होत आहे. हा कचरा नेमका जातो कुठे, हे आजही अनुत्तरित आहे. या कचऱ्याच्या बेकायदेशीर विल्हेवाटीमागे महापालिकेचे अप्रत्यक्ष समर्थन आहे का, असा संशय आता निर्माण होतोय. महापालिका, शस्त्र आणि प्रशासन यांच्याविरुद्ध तातडीने चौकशी आणि कारवाई आवश्यक झाली आहे. राज्य शासनाने या प्रकरणाची गंभीर दखल घेऊन वसई-विरार महापालिकेकडून C&D waste व्यवस्थापनासंदर्भात स्पष्टीकरण मागवावे, जबाबदारी निश्चित करावी, आणि संबंधित अधिकारी व दोषींवर तात्काळ कारवाई करावी, अशी जनतेची आणि पर्यावरणप्रेमींची एकमुखी मागणी आहे.

मुंब्रा लोकल अपघातानंतर एलिक्वेटेड रेल्वे कॉरिडॉरचा मुद्दा पुन्हा ऐरणीवर!

कमर बेग यांची केंद्र व राज्य सरकारकडे ठोस मागणी; पंतप्रधान आणि मुख्यमंत्र्यांना पाठवले पत्र

मुंब्रा स्थानकाजवळ झालेल्या लोकल ट्रेन अपघातात काही प्रवाशांचा मृत्यू झाल्याची घटना हृदयद्रावक असून, या घटनांमुळे पुन्हा एकदा मुंबईतील लोकल प्रवाशांच्या सुरक्षेचा प्रश्न ऐरणीवर आला आहे. या पार्श्वभूमीवर राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरद पवार) पक्षाचे वसई-विरार जिल्हा मीडिया प्रमुख कमर बेग यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी, मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, रेल्वे मंत्री अश्विनी वैष्णव आणि रेल्वे बोर्ड यांना पत्र पाठवून चर्चगेट ते विरार एलिक्वेटेड रेल्वे कॉरिडॉर प्रकल्प सुरू करण्याची मागणी केली आहे.

मुंबई लोकल - मृत्यूचा प्रवास?
मुंबईतील लोकल ट्रेनमधून दररोज कोट्यवधी प्रवासी प्रवास करतात. मात्र, गतीमुळे दररोज ४ ते ५ प्रवासी अपघातात प्राण गमावतात, अशी स्थिती कायम आहे. गेल्या २० वर्षांत अंदाजे ५०,००० हून अधिक प्रवाशांचा मृत्यू झाल्याचा अंदाज आहे. केंद्र आणि राज्य सरकारकडून वेळोवेळी उपाययोजना जाहीर केल्या गेल्या, तरीही प्रत्यक्षात सुरक्षेचा अभाव आणि अपघातांचे प्रमाण अद्यापही चिंताजनक आहे. **एलिक्वेटेड रेल्वे कॉरिडॉर** - प्रस्ताव, पण कृती नाही सुरक्षेच्या दृष्टीने एलिक्वेटेड रेल्वे कॉरिडॉर हा एक महत्त्वपूर्ण पर्याय म्हणून २००७ मध्ये माजी रेल्वे मंत्री लालूप्रसाद यादव यांनी चर्चगेट ते विरार मार्गासाठी सादर केला होता. त्यानंतर २०१८ च्या केंद्रीय अर्थसंकल्पात ४०,००० कोटी रुपये खर्चाच्या प्रस्तावास मान्यता मिळाली, परंतु आजही हा प्रकल्प फाईलपुरताच मर्यादित राहिला आहे.

लांबी : ६० किमी (चर्चगेट ते

विरार)

गती : १०० किमी/तास

खर्च : अंदाजे ३०,००० कोटी रुपये

सध्याची स्थिती : प्रकल्प स्थगित, शेंच चा प्रस्ताव अंधेरी ते विरारपुरता मर्यादित

कमर बेग यांचे आंदोलक प्रयत्न
कमर बेग यांनी यापूर्वीही एलिक्वेटेड कॉरिडॉर, एफओबी, आरओबीसारख्या अपूर्ण प्रकल्पांबाबत वारंवार राज्य व केंद्र सरकारकडे पत्रव्यवहार केला आहे. डिसेंबर २०२४ मध्ये त्यांनी मुख्यमंत्र्यांकडे सादर केलेल्या पत्रावर १ जानेवारी २०२५ रोजी पीजी पोर्टलद्वारे डीसीपीकडे पाठविण्यात आले, परंतु मूळ समस्येवर कारवाई झाली नाही. तसेच, MRVC कडे RTI द्वारे माहिती मागवूनही उत्तर न दिल्याने त्यांनी याविरोधात आक्षेप नोंदवला आहे. सरकारकडून मुंबईस सौतेला वागणूक?

कमर बेग यांनी विचारले की, जम्मू-काश्मीरमध्ये जगातील सर्वात मोठा चिनाब पूल, मुंबई समुद्रात २२

किमीचा अटल सेतू बांधला जाऊ शकतो, तर मग मुंबईतील लोकल प्रवाशांच्या सुरक्षेसाठी एलिक्वेटेड कॉरिडॉर का नाही?

हस्ताक्षर मोहीम व निवेदन

राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरद पवार) पक्षाच्या जिल्हाध्यक्ष मनोज म्हात्रे यांच्या मार्गदर्शनाखाली, कमर बेग आणि पक्षाचे पदाधिकारी नायगाव ते विरार स्थानकांबाहेर हस्ताक्षर मोहीम राबवणार असून, हे निवेदन ईश, पंतप्रधान, रेल्वे मंत्री आणि रेल्वे बोर्डाकडे सादर करण्यात येणार आहे.

निष्कर्ष

मुंबई महानगराच्या वाढत्या लोकसंख्येचे दडपण आणि लोकल ट्रेनवरील अवलंबित्व पाहता एलिक्वेटेड रेल्वे कॉरिडॉर हा काळाची गरज बनली आहे. केवळ आकडेवारी नव्हे, तर रोजच्या मृत्यूमागची माणसे, कुटुंबे आणि भविष्य उद्ध्वस्त होत आहे. केंद्र व राज्य सरकारने आता तरी या प्रकल्पावर ठोस निणय घेऊन प्रत्यक्ष अंमलबजावणीला सुरुवात करावी, अशी सर्वसामान्यांची आणि कमर बेगसारख्या जनहितवादी कार्यकर्त्यांची मागणी आहे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाज भूषण पुरस्काराने डॉ. संदेश वाघ सन्मानित; सामाजिक व शैक्षणिक कार्याची

मुंबई : सामाजिक न्याय आणि विशेष सहाय्य विभागाच्या वतीने दिला जाणारा 'डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाज भूषण राज्यस्तरीय पुरस्कार' यंदा प्रसिद्ध शिक्षणतज्ज्ञ व संशोधक डॉ. संदेश वाघ यांना प्रदान करण्यात आला. मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या हस्ते झालेल्या भव्य समारंभात हा पुरस्कार वितरित करण्यात आला.

सामाजिक परिवर्तनासाठी संघर्षशील योगदानाची दखल राज्यातील विविध क्षेत्रात उल्लेखनीय कार्य करणाऱ्या व्यक्तींचा गौरव करण्यासाठी राज्य शासन दरवर्षी हा पुरस्कार देत असते. यंदा डॉ. वाघ यांच्या सामाजिक, शैक्षणिक व संशोधन क्षेत्रातील योगदानाची दखल घेऊन त्यांना हा प्रतिष्ठेचा पुरस्कार प्रदान करण्यात आला.

डॉ. वाघ हे इतिहास व सामाजिक न्याय विषयाचे अभ्यासक असून त्यांनी छीं, घड-धड, तसेच महाराष्ट्र आराखडा समितीसारख्या संस्थांमध्ये महत्वाची भूमिका बजावली आहे. आजवर ३००० पेक्षा अधिक विद्यार्थ्यांना त्यांनी मार्गदर्शन केले असून, अनेक संशोधनपर लेख व ग्रंथ प्रकाशित केले आहेत.

राज्य सरकारच्या सामाजिक न्याय धोरणाची दिशा स्पष्ट या पुरस्कार वितरण सोहळ्यात मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे, उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, सामाजिक न्याय मंत्री धनंजय मुंडे, आमदार प्रताप सरनाईक, व इतर मान्यवर उपस्थित होते. डॉ. वाघ यांना सन्मानचिन्ह, शाल व

रोख पारितोषिक देऊन गौरविण्यात आले.

कार्यक्रमात बोलताना मुख्यमंत्री शिंदे यांनी सांगितले की, 'डॉ. आंबेडकरांच्या विचारसरणीवर चालणाऱ्या व्यक्तींचा सन्मान करून सामाजिक न्याय विभाग एक सकारात्मक उदाहरण सादर करत आहे. अशा पुरस्कारांमुळे सामाजिक क्षेत्रात कार्य करणाऱ्यांना नवा आत्मविश्वास मिळतो.'

शिक्षण व सामाजिक न्यायाच्या चळवळीला चालना

डॉ. वाघ यांचा सत्कार म्हणजे शिक्षण क्षेत्रात काम करणाऱ्या हजारो तरुणांसाठी प्रेरणादायी ठरेल. त्यांच्या कार्यामुळे डॉ. आंबेडकरांचे विचार ग्रामीण व शहरी भागांपर्यंत पोहोचवले गेले आहेत, हे मान्यवरांनी विशेषत्वाने नमूद केले.

या पुरस्कार वितरणाचा कार्यक्रम सामाजिक न्याय विभाग, सिद्धार्थ शिक्षण संस्था, तसेच महात्मा फुले साहित्य परिषद यांच्या सहकार्याने आयोजित करण्यात आला होता.

राजकीय संदर्भात विशेष महत्व

राजकीयदृष्ट्या पाहता, राज्य सरकारने सामाजिक कार्यकर्त्यांना दिलेला सन्मान हा आगामी निवडणुकीपूर्वी सकारात्मक संदेश देणारा ठरू शकतो. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या नावाने दिला जाणारा हा पुरस्कार म्हणजे सामाजिक सलोखा, शैक्षणिक समता आणि विचारप्रवाह यांची उजळणी असल्याचे जाणकारांचे मत आहे.

वसईतील ग्रामीण भागाला.. पान नं. १

विरार महापालिकेने २०११ साली घेतलेला होता. यानिमित्ताने महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळाच्या सेवेइतकीच माफक दरात, सुरक्षित आणि दर्जेदार सेवा महापालिका देईल, अशी अपेक्षा वसई-विरार शहर आणि ग्रामीण भागातील प्रवाशांना होती. प्रत्यक्षात, वसई-विरार महापालिका परिवहन सेवेने प्रवाशांचा पुरता

अपेक्षाभंग केलेला आहे. वसई-विरार पश्चिम पट्टीतील अनेक गावांना योग्य व वेळेत सेवा मिळत नसल्याने प्रवाशांच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न निर्माण झालेला आहे. महाराष्ट्र राज्य परिवहन सेवा मंडळाच्या एसटी रात्री ०२ वाजेपर्यंत या गावांना सेवा देत होत्या. येथील प्रत्येक आळीपर्यंत जाऊन प्रवाशांना सुखरूप त्यांच्या

घरी सोडण्याची जबाबदारी पार पाडत होत्या. महापालिका परिवहन सेवेने मात्र याबाबत अत्यंत बेजबाबदारपणा व बेफिकरी दाखवलेली आहे. महापालिकेची परिवहन सेवा रात्री ८ वाजेपर्यंतच सुरू असते. परिणामी रात्री ८ नंतर घरी परतणाऱ्या प्रवाशांना अन्य वाहनांचा पर्याय शोधावा लागतो. त्यासाठी त्यांना नाहक आर्थिक भुर्दंड पडतो. शिवाय, महापालिका परिवहन मुख्य रस्त्यापर्यंतच सेवा देत असल्याने रात्री-अपरात्री या बसमधून प्रवास

करणाऱ्या महिला-मुली व वृद्ध व्यक्तींना मुख्य रस्ता ते त्यांच्या घरापर्यंत पायी प्रवास करावा लागतो. अशा प्रसंगी त्यांच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न निर्माण होत आहे, याकडे या निवेदनातून आयुक्तांचे लक्ष वेधण्यात आले आहे. दरम्यान, परिवहन सेवा सुरू करते वेळी महापालिकेने ग्रामीण परिसरातील प्रवाशांची गरज व सुरक्षितता लक्षात घेणे आवश्यक होते; परंतु तशी कोणतीही काळजी घेतलेली दिसत नाही. त्यात महाराष्ट्र

राज्य परिवहन महामंडळाचा पर्याय बंद करून महापालिकेने वसई-विरार पश्चिम पट्टीतील हजारो प्रवाशांसमोर अडचण निर्माण करतानाच त्यांच्या जीवितासही धोका निर्माण केलेला आहे. ही समस्या दूर करून वसई-विरार पश्चिम पट्टीतील गावांना माफक दरात, दर्जेदार आणि सुरक्षित सेवा द्यावी, यासाठी तातडीने पावले उचलावीत, अशा सूचना डिसिल्व्हा यांनी केल्या आहेत.

वसईत भाजपच्या वतीने शासकीय दाखले शिबिर व वृक्षवाटप कार्यक्रम संपन्न

विरार, दि. १५ जून (प्रतिनिधी) : वसई-विरार महापालिका क्षेत्रातील गरजू व गरीब विद्यार्थ्यांसाठी भारतीय जनता पक्षाच्या वतीने शनिवार, १४ जून २०२५ रोजी चंदनसार, कातकरीपाडा येथील जिल्हा परिषद प्राथमिक रुग्णालयात शासकीय दाखले शिबिराचे आयोजन करण्यात आले. या शिबिरात उत्पन्न, अधिवास, क्रिमिलेअर, ज्येष्ठ नागरिक दाखले तसेच रेशन कार्डसंदर्भातील विविध सेवा नागरिकांना मोफत पुरवण्यात आल्या. शिबिराला नालासोपारा विधानसभेचे आमदार मा. राजनजी नाईक (आप्पा) प्रमुख उपस्थित होते. आमदार नाईक यांच्या हस्ते वृक्षारोपण करण्यात आले आणि विद्यार्थ्यांसह अंगणवाडी सेविकांना वृक्ष वाटप करण्यात आले. यावेळी त्यांनी

पर्यावरण संरक्षणासाठी नागरिकांनी अधिकाधिक वृक्षलागवड करावी, असे आवाहन केले. या उपक्रमात भाजपचे अनेक पदाधिकारी आणि कार्यकर्ते मोठ्या संख्येने सहभागी झाले होते. यामध्ये मा. नारायणजी मांजरेकर, वैभवजी झगडे, मिलिंदजी वैद्य,

महेशभाई पटेल, महेशजी कदम, सुनीताजी पाटील, सागरजी विचारे, दुर्गेश पाटील, आशू पाटील, अक्षय मस्के, हरिकेश कनोजिया, निलेश घरत, किरण किनी, राजूजी राव, आदित्य माने, वंश जाधव, प्रदीप मोरे, ज्योतीताई मोरे,

पान नं. २ वर

'Adarsh Industrial Estate मध्ये सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशांचा अवमान; महापालिका आणि MSEBकडून अनधिकृत इमारतींना थेट सुविधा'

वसई (प्रतिनिधी) : वसई-विरार शहरात सर्वोच्च न्यायालयाच्या स्पष्ट आदेशांची सरीस अवहेलना करत अनधिकृत बांधकामांचे सत्र प्रचंड वेगाने सुरू असून, प्रशासनाच्या प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष सहकार्यामुळे या बांधकामांना थेट कायदेशीर स्वरूप देण्याचा प्रकार सुरू आहे. १७ डिसेंबर २०२४ रोजी सर्वोच्च न्यायालयाने Civil Appeal No. १४६०४ Of २०२४ या प्रकरणात दिलेल्या निकालात, अनधिकृत बांधकामांवर तातडीने आणि कठोर कार्यवाही करण्याचे स्पष्ट निर्देश देण्यात आले आहेत. तरीही हे निर्देश वसई-विरार शहरात पूर्णपणे पायदळी तुडवले जात आहेत.

लावली जात असून, यामुळे हे बांधकाम महापालिकेच्या नोंदीत अधिकृत असल्याचा आभास निर्माण केला जातो आहे. हेच नव्हे तर, या बांधकामांना महावितरण विभागाकडून नियमित वीज जोडणी देण्यात येत असून, त्यासाठी कोणतीही अडथळा निर्माण केला जात नाही.

संपूर्ण वसई-विरार शहरातील प्रभाग 'ग', 'फ', 'ब', 'आय', 'सी',

'डी', 'ई', 'एच', 'अ' तसेच विशेष प्राधिकरण विभाग या सर्व प्रभागांत हेच चित्र दिसून येते. स्थानिक नागरिक, सामाजिक कार्यकर्ते आणि विविध संघटनांकडून वेळोवेळी तक्रारी करूनही प्रशासनाने कानाडोळा करत बांधकाम व्यावसायिकांना मोकळे रान दिले आहे. अनेक ठिकाणी बांधकामे परवानगीशिवाय पाच मजले, टेरेसवर अनधिकृत फ्लॅट्स, बेसमेंटमध्ये व्यवसायिक वापर अशा प्रकारे सुरू आहेत. यामुळे अग्निशमन सुरक्षा, पाणीपुरवठा, मलनिस्सारण आणि वाहतूक व्यवस्था पूर्णपणे ढासळत चालली आहे.

महत्त्वाची बाब म्हणजे अशा अनधिकृत इमारतींना थेट वसई विरार मुख्यालयातून घरपट्टी आकारून महसूल वसूल केला जातो, तर दुसरीकडे वीज जोडणीसाठी महावितरण विभागातही 'सुविधा शुल्का'च्या नावाखाली मोठ्या प्रमाणावर आर्थिक व्यवहार होत असल्याचे आरोप

पान नं. २ वर

'पापडी नाका तलावात अनधिकृत भराव; पर्यावरणाचा बळी, जनआंदोलनाचा इशारा'

वसई (पश्चिम) येथील पापडी नाका परिसरात असलेल्या ऐतिहासिक व पुरातन तलावाच्या मध्यभागी मोठ्या प्रमाणात माती भरली जात असून, तेथे बांधकामही सुरू असल्याची धक्कादायक बाब समोर आली आहे. या प्रकारामुळे तलावाचे मूळ स्वरूपच नष्ट होत असून, पर्यावरणाच्या दृष्टीने गंभीर धोका निर्माण झाला आहे. याविरोधात स्थानिक नागरिकांनी वसई-विरार शहर महानगरपालिकेचे आयुक्त अनिलकुमार पवार यांना निवेदन देत तातडीने कारवाईची मागणी केली आहे. निवेदनानुसार, तलावाच्या क्षेत्रात सध्या जे अनधिकृत भराव टाकले जात आहेत, ते पूर्णपणे कायद्याच्या व पर्यावरणीय नियमांच्या विरोधात असून, या ठिकाणी सुरू असलेले बांधकाम थांबवले नाही, तर जनआंदोलन छेडले जाईल आणि न्यायालयात दाद मागावी लागेल, असा इशाराही देण्यात आला आहे. शहरातील अनेक तलाव आणि जलाशय हे गेल्या काही वर्षांत विकासाच्या नावाखाली बुजवले गेले असून, त्यामुळे भूगर्भातील जलस्तर कमी होत आहे. परिणामी शहरात पाणीटंचाई आणि पूरस्थिती निर्माण होण्याचे प्रमाण वाढले आहे. याच पार्श्वभूमीवर महापालिकेने काही वर्षांपूर्वी

पूरस्थितीवर उपाययोजना सुचवण्यासाठी एक नामांकित संस्थेकडून अहवाल मागवला होता. त्या अहवालात शहरातील 'होलिंग पाँड्स' कायम ठेवावेत आणि तलावांचे संवर्धन व्हावे, अशी शिफारस करण्यात आली होती. मात्र प्रत्यक्षात महानगरपालिका तलाव बुजविण्यास परवानगी देत असल्याचे चित्र समोर आले आहे. तलावाच्या कडेला असलेल्या हनुमान मंदिराचे नवीन बांधकाम तलावाच्या मध्यभागी करण्याची हालचाल सुरू असून, त्यामुळे तलावाचे अस्तित्वच धोक्यात आले आहे. नागरिकांनी स्पष्ट केले आहे की मंदिराच्या निर्मितीस विरोध नाही, परंतु त्यासाठी तलावाचे क्षेत्र बळी देणे पर्यावरणाच्या दृष्टीने अतिशय घातक आहे. मंदिरासाठी तलावाच्या सभोवताली असलेली सरकारी जागा उपलब्ध असून, ती जागा झोपडपट्टीने

पान नं. २ वर

युवाशक्ती एक्सप्रेस कार्यालय- ९८९०८७९७५७

वृत्तपत्रात प्रसिद्ध होणारा मजकूर आलेल्या कागदपत्रांवर आधारित असतो. त्यामुळे प्रसिद्ध झालेल्या मजकुराबाबत कोणाला आक्षेप असल्यास संबंधितांनी योग्य त्या कागदपत्रांसह युवाशक्ती एक्सप्रेस कार्यालयाशी संपर्क साधावा. सदर पुरावे योग्य असल्यास संबंधित बातमी बाबतचा खुलासा प्रसिद्ध केला जाईल. या पत्रात प्रसिद्ध होणा-या मजकुराबाबत मुद्रक स्थळ जबाबदार राहणार नाही.

साप्ताहिक युवाशक्ती एक्सप्रेस मते प्रसिद्ध होणा-या कोणत्याही प्रकारच्या जाहिरातीबाबत कुठल्याही प्रकारचा वाद उद्भवल्यास त्याला युवाशक्ती एक्सप्रेस व्यवस्थापन जबाबदार राहणार नाही याची सर्वांनी नोंद घ्यावी.

साप्ताहिक युवाशक्ती एक्सप्रेस वृत्त प्रसिद्धी किंवा अन्य कोणत्याही तत्सम कामासाठी संपादकाशी संपर्क साधायचा असल्यास संबंधितांनी दूरध्वनी क्रमांक ९८९०८७९७५७ वर संपर्क साधावा.

या नोटीसी द्वारे कळविण्यात येते कि साप्ताहिक युवाशक्ती एक्सप्रेस वर्तमानपत्रात प्रसिद्ध होणा-या जाहिराती सर्व प्रकारच्या नोटीसी याच्याशी आमचा काहीही संबंध नाही. संबंधित आणि संबंधित व्यक्तींशी परस्पर संबंध साधून त्याबाबत खात्री करावी. साप्ताहिक युवाशक्ती एक्सप्रेस वर्तमानपत्र व व्यवस्थापन याबाबत कोणत्याही प्रकारे जबाबदार राहणार नाही.

संपादक..

